

Avlings- og kvalitetsprognoser for 2018

Det er i år tatt ut 99 prøver. Prøvene er tatt hos matpotetdyrkere i de distriktene som betyr mest for potetdyrkinga her i landet. Som tidligere år er det de respektive rådgivingsenhetene i Norsk Landbruksrådgiving som tar ut prøvene og de sammenstilles av HOFF SA. Prøvegravningene er utført i uke 35. Av de 99 prøvene er det tatt ut 10 prøver i Mandel, som omtales i et eget avsnitt.

På tross av den tørre sesongen viser avlingsprognosa at vi kan forvente høyere avlinger i år enn i fjor. Vatning virker til å forbedre nivået med 900 kg/daa. At ikke forskjellen er større kan sannsynligvis forklares med at en stor andel av potetarealet som ikke er vatnet ligger på de relativt tyngre jordartene. Prognosa viser at det er en større andel av knoller i størrelsen 40-60. Usikkerhetsmomentet vil som alltid være hvor stor etterveksten blir, noe som i hovedsak er avhengig av ytre faktorer som klima, angrep av skadegjørere og næringstilgang.

Matkvaliteten er noe lavere i år, og variasjonen er større enn tidligere år. Av kvalitetsmessige utfordringer som noteres er det vekstrelaterte feil som krakelering, skurv, vekstsprekker og misform som dominerer. I tillegg som det blir observert noe blautråde i enkelte prøver.

På Østlandet kan det forventes høyere avlinger denne sesongen. Matkvaliteten er lavere med krakelering som dominerende. I Trøndelag har vi denne sesongen litt høyere avlinger med lavere matkvalitet. På Sør-Vestlandet er det meget høye avlinger, og kvaliteten er meget god. I Troms forventer vi litt høyere avlinger i år, og matkvaliteten er som alltid meget god.

Prøvetakinga er utført slik at 2,5 m² er gravd opp på 4 forskjellige plasser hos hver produsent (tilsammen 10 m²). Målet er å velge ut 4 forskjellige plasser som er representative for hele åkeren. Produsenter som er valgt skal være representative for både sorten og distriktet. I begge disse kriteriene ligger det visse begrensninger som gjør at vi ikke må stole for mye på de absolutte tallene som blir presentert i denne rapporten, men tallene gir en god pekepinn på hvor nivået vil ligge. Det er viktig å være klar over at de utregnede dekaravlingene som framkommer på denne måten alltid vil være høyere enn middelavlinga på samme tidspunkt for hele åkeren hvor bl.a. sprøytespor og kanteffekter reduserer avlinga. Det foretas en registrering av ytre matkvalitet. Hvert potetparti blir gitt en tallkode fra 1 - 5, der 5 er topp matkvalitet og 1 klassifiseres som avrens.

Rapporten gir først en kort oversikt over antall graveprøver som er tatt ut i forskjellige distrikt og i forskjellige sorter (tabell 1), og tidsrommet disse er utført (tabell 2). Tabell 3 viser avlinger og kvalitet i de feltene som er vannet og ikke. Tabell 4 gir en oversikt over totalavling, størrelsesfordeling og matkvalitet for hvert av distriktene, mens det i tabell 5 gis en oversikt over avling og størrelsesfordeling for hver sort, landet sett under ett. Tabellene 6 - 13 viser det samme fordelt på de ulike distriktene. Tabell 14 viser sammenfattede tall for Mandel. I tabellene 15 og 16 er det gjort en enkel beregning for å anslå totalt potetkvantum i Norge etter innhøsting i 2018. Denne beregningen er ikke eksakt, da det er benyttet fjorårets potetareal (som er det siste tilgjengelige), og prosentvis avling i forhold til tidligere år.

I noen sorter og distrikter er det tatt ut få prøver, som igjen fører til at avlingsprognosene i disse tilfellene blir usikre. Denne usikkerheten utjevner seg ved prøvegravinger i samme sort hos samme produsent gjennom flere år.

Halvor Alm
Fagsjef potet
HOFF SA

Tabell 1. Antall prøver fordelt på sorter og distrikter.

Sort	Tr.lag	Jæren	Solør/ Odal	Mjøs- omr.	Oslofjord- omr.	Romerike	M og R	Troms	Sum prøver
Nansen	2		3	2	1				8
Beate	2		4						6
Pimpernel	2		3		4				9
Asterix	6		7	9	10	3	2		37
Folva	2	3	5	2	1				13
Kerrs Pink		2		6					8
Gullauge								2	2
Fakse		2			2				4
Van Gogh								2	2
Mandel	2 ¹			7 ¹				1	10
Sum	16	7	22	26	18	3	2	5	99

¹Prøvene er tatt i Gudbrandsdalen (2), Østerdalen (5) og Oppdal (2)

Tabell 1 viser antall prøver som er tatt i forskjellige sorter i ulike distrikter. Det er tatt ut totalt 99 prøver. Det er tatt ut graveprøver i de matpotetsortene som er mest representative i de ulike distriktene.

Tabell 2. Tidsrom for uttak av graveprøvene.

Sort	Tr.lag	Jæren	Solør/ Odal	Mjøs- omr.	Oslofjord- omr.	Romerike	M og R	Troms
Nansen	31.08		27-30.	28.08	-			
Beate	27-29.		31.08					
Pimpernel	27- 29.08		31.08		-			
Asterix	28-28.		31.08	27-29.08	-	28.08	28-30.08	
Folva	28-29.	27-28.08	31.08	27-28.08	-			
Kerrs Pink		27-28.08		27-29.08				
Gullauge								27.08
Fakse		28.08			-			
Van Gogh								27.08
Mandel	28.08			27-29.08				27.08

Dato for prøvegravingene vises i tabell 2. Prøvegravingene er utført i samme ukenummer som tidligere, og kan direkte sammenlignes med prognosene fra foregående år.

Tabell 3. Totalavling, salgbar avling og matpotetkvalitet sortert på vanning/ikke vanning. Alle sorter unntatt Mandel og alle distrikter unntatt Troms.

Behandling	Totalavling kg/daa	Salgbar avling > 40 mm	Matkvalitet	Antall
Vannet	4 315	3 749	4,3	51
Uvannet	3 675	2 875	4,2	34

Det er samlet inn data om åkrene, det er gjort prøvergavinger i, er vannet eller ikke. Statistikken viser at 51 stk har vanning av totalt 85.

Avlingsnivået er nesten 900 kg/daa høyere på vannede arealer kontra uvannede. Matkvaliteten har her ikke blitt påvirket.

Tabell 4. Avling, størrelse og kvalitet i de ulike distriktene. Middeler for alle sorter (unntatt Mandel).

Område	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Matkvalitet 1 - 5
Trøndelag						
2002 - 2014	3 808	19	30	41	10	4,4
2015	2 540	44	31	22	3	4,3
2016	4 393	17	32	40	10	4,6
2017	3 501	30	35	32	3	4,6
2018	3 669	24	29 ²	40 ²	7	4,3
Jæren						
2002 - 2014	4 213	12	35	38	16	4,3
2015	2 946	20	40	30	10	4,4
2016	4 636	16	41	32	11	4,1
2017	4 591	17	39	35	9	4,2
2018	5 046	10	30	39	21	4,7
Solør/Odal						
2002 - 2014	3 260	22	46	27	5	4,0
2015	2 909	26	54	18	1	4,9
2016	4 413	12	45	36	7	4,4
2017	3 556	21	47	28	3	4,6
2018	3 825	22	44	31	3	4,2
Mjøsomr.						
2002 - 2014	3 728	10	28	42	19	3,7
2015	3 366	9	41	35	16	4,0
2016	4 347	8	36	30	25	4,4
2017	3 785	11	40	40	10	4,3
2018	3 725	8	41	30	22	3,9
Oslofjordomr						
2002 - 2014	4 129	18	49	28	5	4,0
2015	4 242	17	59	22	2	3,9
2016	4 280	17	56	25	2	4,4
2017	4 113	18	50	27	4	4,3
2018	4 629	15	52	28 ³	4 ³	4,5
Romerike						
2012 - 2014	3 674	24	50	24	3	3,8
2015	3 314	23	55	21	1	5,0
2016	4 496	14	44	36	6	4,3
2017	4 209	20	38	34	9	4,3
2018	3 568	18	49	31	1	4,3
Møre og Romsdal						
2018	4 685	11	47	37	5	4,5
Troms ¹						
2006 - 2014	2 342	31	27	32	10	4,7
2015	1 529	37	49	14	0	5,0
2016	2 921	26	51	24	0	5,0
2017	1 615	31	62	7	0	4,8
2018	1 910	29	52	19	0	4,8

¹ I Troms er det sortert i fraksjonene (mm) <38, 38-42, 42-55 og >55.

² Halvparten av prøvene er sortert på 40-45 og 45-60.

³ Halvparten av prøvene er sortert på 50-65 og >65.

Vurdering av matkvalitet er en utvendig bedømmelse etter en skala fra 1 til 5. Vurderingen skjer etter at knollene er vasket. Hver rådgivingsenhet har vurdert sine prøver, slik at nivået kan relativt sett være noe ulikt i de forskjellige distriktene. Det kan også være forskjellige folk som vurderer kvaliteten fra år til år, slik at betydningen av små endringer i kvalitet fra et år til et annet bør ikke vektlegges mye. Skalaen fra 1 til 5 angir følgende kvaliteter:

1. Avrens.
2. Ikke matkvalitet. Over 50 % utsortering
3. Matkvalitet. Endel utsortering må til
4. God matkvalitet. Noen synlige feil
5. Topp matkvalitet. Ingen synlige feil.

I Nord-Trøndelag er avlingsnivået litt høyere sammenlignet med i fjor, men under gjennomsnittet for 2002-2014. Siden det er sorter på forskjellige grenser er det vanskelig å kommentere størrelsesfordelinga. Den ytre matkvaliteten er lavere, og det er skurv og misform og noe vekstsprekk som er de største kvalitetsfeilene.

På Jæren er avlingsnivået meget høyt. Bare en gang tidligere er det registrert så høyt nivå og det var i 2004. Knollfordelinga viser at det er en god del større knoller enn tidligere. Den ytre matkvaliteten er meget god og det er bitte litt skurv som trekker ned.

I Solør/Odal-distriktet ligger avlingsnivået høyere enn både fjoråret og gjennomsnittet for 2002-14. Knollfordelinga viser at det er jevnt fordelt i de ulike fraksjonene, så avlingsøkningen skyldes nok flere knoller. Den ytre matkvaliteten er lavere enn i fjor, og det er krakelering og skurv som nevnes som de viktigste feila.

I Mjøsområdet er avlingsnivået likt med fjoråret og gjennomsnittet for 2002-2014. Knollfordelinga er jevnt fordelt i fraksjonene. Den ytre matpotetkvaliteten er betydelig lavere enn i fjor, og feil som drar kvaliteten ned er skurv, misform og krakelering. I ei prøve ble det funnet blautråde.

I Oslofjordområdet ligger avlingsnivået betydelig høyere enn i fjor. Kun i 2004 og 2014 er det tidligere registrert høyere avlingsnivå. Siden det er sorter på forskjellige grenser er det vanskelig å kommentere størrelsesfordelinga. Den ytre matkvaliteten er høyere enn i fjor, og det er krakelering, skurv og misform som drar kvaliteten ned. I tillegg er det observert blautråde i 6 av 15 felter.

På Romerike ligger avlingsnivået betydelig lavere enn i fjor. Det er ikke vannet i feltene som er prøvetatt. Knollfordelinga viser at det er flere små knoller enn tidligere. Til tross for manglende vatning på disse områdene er den ytre matkvaliteten lik de to foregående årene. Det er krakelering og skurv som drar kvaliteten ned.

I Møre og Romsdal er det første året det tas prøver fra i år. Avlingsnivået er høyt når man sammenlikner med gjennomsnittsavlingene for de 37 prøvene som er tatt ut i Asterix.

I Troms er avlingsnivået høyere enn i fjor, men lavere enn gjennomsnittet for 2006-2014. Det er en god del små knoller ennå. Den ytre matkvaliteten er som alltid meget god.

Tabell 5. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet for hver sort. Middeler for alle distrikter.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Matkvalitet 1 - 5
Nansen 2018	4 130	15	38	34	14	3,7
Beate 2002 - 2014	3 608	24	42	28	7	4,0
2015	2 617	39	43	17	1	4,7
2016	4 854	18	37	38	7	4,4
2017	3 151	30	41	28	1	4,6
2018	3 563	33	34	31	3	4,1
Pimpernel 2002 - 2014	3 064	25	42	29	4	4,3
2015	2 509	37	52	11	0	4,3
2016	3 828	20	52	27	1	4,6
2017	2 798	38	46	14	1	4,8
2018	3 614	24	47	26	3	4,4
Asterix 2002 - 2014	3 914	14	41	36	8	4,1
2015	3 482	18	52	25	5	4,3
2016	4 231	12	46	31	11	4,4
2017	3 914	17	47	32	4	4,4
2018	3 908	15	49	30	6	4,1
Folva 2003 - 2014	4 195	11	33	40	16	3,9
2015	3 594	15	47	31	7	4,3
2016	4 871	10	40	37	14	4,2
2017	4 350	14	39	39	8	4,2
2018	5 029	14	38	36	12	4,5
Kerrs Pink 2002 - 2014	3 185	14	33	38	15	3,9
2015	2 711	16	36	33	15	4,1
2016	3 881	11	35	34	20	4,5
2017	3 659	13	35	40	11	4,3
2018	3 689	10	34	32	24	3,9
Gulløye ¹ 2006 - 2014	2 260	30	24	33	13	4,8
2015	1 495	33	44	23	0	5,0
2016	2 738	20	34	46	0	5,0
2017	1 800	32	59	9	0	4,5
2018	1 595	41	44	15	0	5,0
Fakse 2010-14	4 768	13	34	41	12	4,2
2015	4 282	18	41	29	11	4,8
2016	4 837	24	43	26	7	4,5
2017	4 865	19	41	32	9	4,3
2018	4 896	11	33	39	17	3,9
Van Gogh ¹ 2010-14	2 483	40	33	23	3	4,8
2015	1 563	40	54	6	0	5,0
2016	3 105	30	66	4	0	5,0
2017	1 430	29	65	5	0	5,0
2018	2 225	20	58	22	0	4,5

Tabell 5 viser "Landsoversikten" for alle sortene.

¹ I Troms er det sortert i fraksjonene (mm) <38, 38-42, 42-55 og >55mm.

Det kan forventes høyere avling i Beate, Pimpernel, Folva og Van Gogh sammenlignet med 2017. I sortene Asterix, Kerrs Pink og Fakse kan det forventes lik avling som i fjor. Det kan forventes lavere avling i Gullauge sammenlignet med i fjor. Det er første året det tas prøver i Nansen, og det kan tyde på at denne sorten er med og drar det totale gjennomsnittet opp.

Den ytre matpotetkvaliteten er jevnt over lavere enn i fjor. Av kvalitetsfeil som er dominerende er det vekstrelaterte skader som krakelering, skurv, vekstsprekker og misform som dominerer. I tillegg observeres det noe blautråde i enkelte partier.

I tabellene 6-14 er det vist detaljer for ulike sorter og distrikter.

TRØNDELAG

Tabell 6. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Nord-Trøndelag.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Beate						
2002 - 2013	4 079	20	36	36	12	4,4
2014	4 151	35	36	29	1	3,3
2015	2 294	46	37	16	1	4,3
2016	4 864	27	26	40	7	4,0
2017	2 922	37	17	46	0	4,5
2018	2 481	57	13 ¹	27 ¹	3	4,0
Pimpernel						
2002 - 2013	3 177	24	31	41	5	4,4
2014	3 506	53	24	21	1	4,3
2015	1 952	66	21	12	1	4,3
2016	3 658	24	35	37	4	4,5
2017	2 846	58	28	14	0	4,7
2018	2 796	58	19 ¹	23 ¹	0	5,0
Asterix						
2004 - 2013	4 083	15	31	45	9	4,5
2014	4 020	20	40	35	5	4,0
2015	2 814	36	39	22	3	4,5
2016	4 242	14	37	39	11	4,8
2017	3 806	22	42	32	4	4,8
2018	3 809	16	38 ¹	43 ¹	3	4,1
Folva						
2004 - 2013	4 231	14	16	51	18	4,2
2014	5 922	24	10	59	7	5,0
2015	3 643	18	13	55	14	4,0
2016	5 046	8	31	44	17	4,5
2017	3 904	20	32	41	7	4,0
2018	4 770	22	13 ¹	59 ¹	6	5,0
Nansen						
2018	3 779	16	39	37	8	3,5

¹ Halvparten av prøvene er sorter på 40-45 og 45-60.

Tallen viser at vi i Trøndelag kan forvente betydelig høyere avling i Folva og lik eller lavere avling i de andre sortene.

Halvparten av prøvene er sorter på andre fraksjoner, så det blir vanskelig å kommentere tallene. Den ytre matpotetkvaliteten er lavere i Beate og Asterix, og høyere i Pimpernel og Folva. Skurv, misform og vekstsprekk drar kvaliteten noe ned. Fire av feltene er vannet (et felt i hver av sortene Asterix, Beate, Folva og Nansen).

JÆREN

Tabell 7. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet på Jæren.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Folva						
2003 - 2013	4 433	9	35	39	17	4,2
2014	3 893	11	35	37	16	4,5
2015	3 355	14	41	36	9	4,7
2016	4 955	12	40	35	13	4,0
2017	4 330	17	44	31	8	3,8
2018	5 153	13	34	36	17	5,0
Kerrs Pink						
2006 - 2013	3 620	13	33	35	19	4,2
2014	4 050	17	38	34	11	5,0
2015	1 975	27	44	22	7	4,0
2016	3 709	16	44	32	8	4,0
2017	4 410	14	27	46	13	4,0
2018	4 496	11	30	38	21	4,5
Fakse						
2010-13	4 743	12	32	43	15	4,0
2014	5 412	14	33	40	14	5,0
2015	3 305	25	35	26	14	4,5
2016	5 084	21	39	29	10	4,5
2017	5 165	19	43	30	7	5,0
2018	5 434	6	25	44	26	4,5

Det kan forventes høyere avlinger i alle sortene denne sesongen. Kerrs Pink har omtrent lik avling som i fjor. Knollfordelingen viser at det er en del større knoller i år enn i fjor.

Den ytre matkvaliteten er betydelig bedre i år enn i fjor. Og det rapporteres bare om litt skurv. Fire av totalt 7 felt er vannet (begge partiene i Kerrs Pink, 1 Folva og 1 Fakse-felt).

SOLØR/ODAL

Tabell 8. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Solør/Odal.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Beate						
2002 - 2013	3 103	29	46	23	3	4,0
2014	3 740	30	47	20	2	4,3
2015	2 833	30	50	19	1	4,9
2016	4 848	14	43	37	6	4,6
2017	3 228	28	48	22	2	4,6
2018	4 104	26	40	32	2	4,1
Pimpernel						
2002 - 2013	2 669	31	53	16	1	4,4
2014	3 657	38	49	13	0	3,8
2015	2 337	31	61	8	0	5,0
2016	3 713	24	60	16	0	5,0
2017	2 815	29	47	22	2	4,8
2018	3 280	24	42	29	5	5,0
Folva						
2004 - 2013	3 729	14	42	36	9	3,8
2014	4 248	18	41	34	7	4,2
2015	3 640	20	56	21	3	4,8
2016	4 652	9	41	43	7	4,4
2017	4 266	14	41	38	7	4,6
2018	4 646	19	44	34	3	4,0
Asterix						
2004 - 2013	3 476	17	49	30	5	4,0
2014	4 253	24	51	23	2	4,0
2015	2 723	26	55	18	1	4,9
2016	4 200	10	44	36	11	3,9
2017	3 636	20	51	26	2	4,6
2018	3 528	21	45	30	3	3,9
Nansen						
2018	3 320	26	50	23	1	4,5

I Solør-Odal kan det forventes høyere avling alle sortene sammenlignet med i fjor, unntatt i Asterix. Nansen virker å ha et midlere avlingsnivå i dette området. Knollfordelinga viser at det verken er mye små eller store knoller. Det høye avlingsnivået kan derfor skyldes større knollansett.

Den ytre matkvaliteten er lavere i år sammenlignet med i fjor. Feil som trekkes frem som utfordring for kvaliteten er krakelering og skurv. I dette området er det kun sju av 22 felt som er vannet (2 Folva, 2 Asterix, 2 Beate og 1 Pimpernel felt).

MJØSOMRÅDET

Tabell 9. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet på Hedemarken og Toten.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Laila						
2002 - 2013	3 952	7	23	45	26	3,6
2014	4 525	5	18	41	36	3,5
2015	2 875	9	35	35	21	4,0
2016	5 738	4	13	35	48	3,5
2017	4 451	6	27	36	30	3,5
2018	-	-	-	-	-	-
Kerrs Pink						
2002 - 2013	3 118	12	31	42	15	3,7
2014	3 867	7	20	43	30	3,7
2015	2 957	14	35	35	17	4,2
2016	3 939	10	31	34	24	4,7
2017	3 408	13	39	38	11	4,3
2018	3 420	9	35	30	25	3,7
Folva						
2003 - 2013	4 046	8	28	44	20	3,6
2014	4 302	3	11	35	51	3,0
2015	3 352	7	48	32	13	3,5
2016	4 965	8	35	23	34	3,5
2017	4 539	6	33	46	15	4,0
2018	5 142	9	55	17	19	4,5
Asterix						
2004 - 2013	3 814	11	32	43	15	3,8
2014	4 056	7	27	40	25	4,1
2015	3 546	8	44	35	13	4,2
2016	4 216	9	44	28	19	4,5
2017	3 738	11	44	41	4	4,4
2018	3 432	7	44	31	17	3,9
Nansen						
2018	4 545	4	27	38	31	4,5

Det er ikke gravd prøver i Laila i år.

I Mjøsområdet kan det forventes høyere avling i Folva, lik avling i Kerrs Pink og lavere avling i Asterix sammenlignet med i fjor. Knollfordelinga viser at det variere mellom sortene i dette distriktet. I Kerrs Pink og Asterix kan vi forvente noe mer store knoller, mens i Folva kan vi forvente mer små knoller.

Den ytre matpotetkvaliteten er generelt lavere enn i fjor, og det er skurv, misform og krakelering som drar kvaliteten ned. Det ble funnet blautråte i ei prøve. 16 av 19 felt har vært vannet jevnlig, mens 2 av feltene har fått begrenset med vann (begge i Asterix).

OSLOFJORDOMRÅDET

Tabell 10. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Vestfold og Østfold.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 – 5
Asterix						
2002 - 2013	3 974	17	51	29	3	4,1
2014	4 740	14	54	29	3	4,5
2015	4 300	17	62	20	1	3,8
2016	4 210	16	57	24	3	4,4
2017	4 250	17	51	28	4	4,3
2018	4 609	17	59	22 ¹	2 ¹	4,6
Folva						
2004 - 2013	4 560	14	40	35	10	3,5
2014	5 852	7	42	44	7	5,0
2015	4 516	8	48	41	2	3,0
2016	5 180	11	62	26	1	5,0
2017	5 339	8	38	48	6	4,0
2018	6 000	5	29	53 ¹	13 ¹	4,0
Pimpernel						
2012 - 2013	3 183	25	55	20	0	4,5
2014	4 053	15	61	22	2	4,5
2015	3 238	24	64	11	0	4,0
2016	4 057	14	55	31	0	4,2
2017	2 854	30	65	5	0	4,8
2018	4 018	17	54	27 ¹	1 ¹	4,8
Fakse						
2014	4 869	18	43	35	4	4,0
2015	5 259	14	45	32	9	5,0
2016	4 590	27	48	22	2	4,5
2017	4 565	19	38	34	10	3,5
2018	4 358	17	43	33	7	3,3
Nansen						
2018	6 432	9	34	40	17	5,0

¹ Halvparten av prøvene er sortert på 50-65 og >65.

Det er kun tatt én prøve i Folva og Nansen og 2 prøver i Fakse.

Sammenlignet med i fjor kan det forventes høyere avling i Asterix, Pimpernel og Folva, og lavere i Fakse. Halvparten av prøvene er sortert i en annen fraksjon, men også her kan det se ut som om det er knollansett som bidrar til det økte avlingsnivået.

Den ytre matkvaliteten er høyere enn i fjor, og det er krakelering, skurv og misform som drar kvaliteten ned. I tillegg er det observert blautråte i 6 av 15 felter. Alle feltene som har vært med i prøvegravingene i Oslofjordområdet er vannet.

ROMERIKE

Tabell 11. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet på Romerike.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Asterix						
2012 – 2013	3 674	24	50	24	3	3,8
2014	-	-	-	-	-	-
2015	3 314	23	55	21	1	5,0
2016	4 496	14	44	36	6	4,3
2017	4 209	20	38	34	9	4,3
2018	3 568	18	49	31	1	4,3

På Romerike kan det forventes betydelig lavere avling i får sammenlignet med i fjor. Ingen av feltene der er tatt prøver i er vannet. Knollfordelinga viser at det er flere små knoller enn tidligere.

Den ytre matkvaliteten er som de to siste årene, og det er krakelering og skurv som drar kvaliteten ned.

MØRE OG ROMSDAL

Tabell 12. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Møre og Romsdal.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Asterix 2018	4 685	11	47	37	5	4,5

Det er første gang det tas prøver i Møre og Romsdal. Til neste sesong blir det bedre å sammenligne nivåene med forrige prøvetaking

Både avlingsnivået og matkvaliteten er høy sammenlignet med andre distrikter. Begge feltene er vannet.

TROMS

Tabell 13. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Troms.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 38 mm %	38-42 mm %	42-55 mm %	> 55 mm %	Kvalitet 1 - 5
Gullauge						
2006 - 2013	2 234	31	24	31	14	4,7
2014	2 468	18	28	54	0	5,0
2015	1 495	33	44	23	0	5,0
2016	2 738	20	34	46	0	5,0
2017	1 800	32	59	9	0	4,5
2018	1 595	41	44	15	0	5,0
Van Gogh						
2010 - 2013	2 403	48	26	25	4	5,0
2014	2 803	13	66	21	0	4,0
2015	1 563	40	54	6	0	5,0
2016	3 105	30	66	4	0	5,0
2017	1 430	29	65	5	0	5,0
2018	2 225	20	58	22	0	4,5

Merk sorteringsgrensene.

I Troms er avlingsnivået lavere for Gullauge og høyere for Van Gogh sammenlignet med i fjor. Det er mye små knoller.

Den ytre matkvaliteten er som alltid meget god. Ingen av feltene har vært vannet.

Mandel

Tabell 14. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Mandel.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 25 g %	25-75 g %	75-120 g %	> 120 g %	Kvalitet 1 - 5
Mandel						
2016	2 843	8	55	28	9	4,3
2017	2 470	14	64	20	2	4,5
2018	2 746	14	63	20	3	4,1

Merk sorteringsgrensene.

Det er tatt én prøve i Troms, tre prøver i Nord-Østerdal, to i Sør-Østerdal, to i Gudbrandsdalen og to på Oppdal.

Totalavlinga i år er høyere enn i fjor, og knollfordelinga er som i fjor.

Matkvaliteten er lavere sammenlignet med i fjor, og det er skurv som drar kvaliteten ned. Alle feltene er vannet.

AVLINGSPROGNOSE, TOTALT POTETKVANTUM

Tabell 15. Forventet mengde poteter i fylker og totalt. Totalt for alle sorter unntatt Mandel.

Område	Avling > 40 mm	Areal, daa ²	Kvantum, 1000 t
N-Trøndelag			
2002 - 2013	3 090	-	45,3
2014	2 823	13 485	38,1
2015	1 422	13 413	19,1
2016	3 636	13 244	48,1
2017	2 467	13 381	33,0
2018	2 772	12 249	33,9
Jæren			
2002 - 2013	3 717	-	35,1
2014	3 934	6 698	26,3
2015	2 353	6 535	15,4
2016	3 893	6 318	24,6
2017	3 824	6 436	24,6
2018	4 539	6 581	29,9
Hedmark			
2002 - 2013	2 824	-	138,9
2014	3 328	48 705	162,1
2015	2 576	47 903	123,4
2016	3 839	45 744	175,6
2017	3 011	47 127	141,9
2018	3 119	47 472	148,1
Oppland			
2002 - 2013	3 052	-	43,0
2014	3 756	10 207	38,3
2015	2 731	10 142	27,7
2016	4 172	9 520	39,2
2017	3 337	9 194	30,7
2018	3 473	9 442	32,8
Oslofjordomr.			
2002 - 2013	3 349	-	76,8
2014	4 007	21 706	87,0
2015	3 520	21 225	74,7
2016	3 557	20 239	72,0
2017	3 376	20 515	69,3
2018	3 914	18 617	72,9
Akershus/Oslo			
2012-2013	2 800	-	18,2
2014	-	6 320	-
2015	2 561	6 254	16,0
2016	3 864	5 731	22,1
2017	3 370	5 821	19,6
2018	2 910	5 554	16,2
Møre og Romsdal			
2018	4 177	1 848	7,7
Troms			

² Arealet er hentet fra SSB – produksjonstilskudd det foregående år.

2006-2013	1 712	-	6,0
2014	2 221	3 147	7,0
2015	964	2 870	2,8
2016	2 173	2 861	6,2
2017	1 118	2 893	3,2
2018	1 360	2 810	3,8
Sum			
2002	3 061	<u>118 400</u> av totalt 151 200	362,4
2003	2 632	<u>118 200</u> av totalt 150 900	311,1
2004	3 484	<u>112 700</u> av totalt 143 600	392,6
2005	2 994	<u>110 800</u> av totalt 140 700	331,7
2006	3 127	<u>110 895</u> av totalt 136 446	346,7
2007	3 056	<u>112 943</u> av totalt 137 871	345,2
2008	3 353	<u>117 567</u> av totalt 143 175	394,2
2009	2 575	<u>117 645</u> av totalt 143 325	302,9
2010	2 902	<u>113 101</u> av totalt 137 650	328,2
2011	3 384	<u>108 622</u> av totalt 132 124	367,6
2012	2 940	<u>112 188</u> av totalt 128 923	329,8
2013	2 819	<u>110 486</u> av totalt 126 581	311,5
2014	3 438	<u>110 268</u> av totalt 126 071	379,1
2015	2 515	<u>108 342</u> av totalt 123 217	272,5
2016	3 723	<u>103 657</u> av totalt 118 238	385,9
2017	3 030	<u>105 367</u> av totalt 119 724	319,3
2018	3 306	<u>104 573</u> av totalt 116 546	345,7

Tabell 15 gir en pekepinn på hvor stort totalt kvantum poteter som er til rådighet i disse distriktene. På grunn av mangel på tilgjengelige arealoppgaver er fjorårets arealer benyttet. Det forutsettes derfor et stabilt potetareal fra ett år til neste. De utregnede tallene kan derfor være usikre.

Total potetareal i 2017 var 116 546 daa, og dette var en nedgang på hele 3 200 daa sammenlignet med 2016. Det er i 2018 tatt prøver i områder som utgjør 104 573 daa av disse, og her kan man i år forvente et salgbart (> 40 mm) potetkvantum på 346 tusen tonn.

Tabell 16. Forventet mengde, prosentvis sammenligning fra foregående år og fra gjennomsnittet av årene 2002-2017. Totalt for alle distrikter og sorter unntatt Mandel.

År	Kvantum, 1000 t	% fra foregående år	% fra gjennomsnitt
2002	362,4	-	-
2003	311,1	- 14,2	-
2004	392,6	+ 26,2	+16,6
2005	331,7	- 15,5	- 6,6
2006	346,7	+ 4,5	- 0,8
2007	345,2	- 0,4	- 1,1
2008	394,2	+ 14,2	+13,2
2009	302,9	- 23,2	- 14,6
2010	328,2	+ 8,4	- 5,8
2011	367,6	+ 12,0	+ 6,2
2012	329,8	- 11,5	- 5,3
2013	311,5	- 5,5	- 10,1
2014	379,1	+ 21,7	+ 10,3
2015	272,5	- 28,1	- 21,3
2016	385,9	+ 41,6	+ 20,1
2017	319,3	- 17,3	- 7,2
2018	345,7	+ 8,3	+ 0,9

Ut fra avlingsprognosa i tabellen over ser vi at det kan forventes 8 % høyere avling i år sammenlignet med i fjor.

Sammenlignet med gjennomsnittet for 2002-2017 kan vi forvente ca. 1 % høyere avlingsmengde denne sesongen.

Alt ovenstående forutsetter at det er satt omtrent likt areal i 2018 som det ble i 2017.